

והגדת...

לקט הפעלות, המאפשר שיח פתוח ומחבר בין ערכי החג, המסורת והפרט.

”החגים והמפגשים המשפחתיים טומנים בחובם רשת ביטחון רגשית וחברתית. לא בכדי יש המכנים אותם הימים הסודיים של הלב. כל מי שמסב לשולחן החג, מפנים מבלי משים שזוהי רשת הביטחון שלו. אלו כפי הנראה מי שיהיו לצדו ברגעי שמחה וגם ברגעי משבר.”

דרוש כפר, הוצאת כנרת זמורה, עמ' 196

מעוניינים לקרוא עוד על תפיסת חינוך דרך כפר?

מוזמנים לרכוש את הספר - דרוש כפר

לרכישה מאובטחת סרקו את הברקוד

* לרוכשים 50 ספרים ומעלה כמתנה לצוותי חינוך תינתן הטבה נוספת

מהי חירות ומקמה?

בשנתיים האחרונות בעקבות שלילת חירותם של אחינו ואחיותינו, בקשתו של משה: “ש ל ח א ת ע מ י...” קיבלה משנה תוקף, והפכה רלבנטית לחיי היומיום של כולנו עם השמחה על שובם של חלקם וליבנו השבוי עם אותם שעדיין לא שבו.

מי ייתן וחג החירות הזה יסמל את החירות השלמה של כולם!

על מנת להגביר מעורבות של המשתתפים בליל הסדר, יצרנו מספר הפעלות ברוח החג, שמכניסות עניין, קלילות ומייצרות חווית למידה והתפתחות במרחב המשותף.

לכל פעילות, הצענו “צורות הגשה” - הרגישו חופשי לבחור וליצור את הדרך הנכונה ביותר עבורכם ועבור השותפים בליל הסדר.

* כל הזכויות לחוברת זו שמורות לחברה הישראלית על כל גווניה. מוזמנות ומוזמנים לשתף!

חג חירות ! n e

חג החירות

מהי חירות?

הזדמנות לחשוב קצת יחד מה זה חירות בשבילי?

1. מניחים ליד קערת הסדר את הקלפים עם המשפטים בנושא חירות (לגזירה בעמוד הבא).
2. כל משתתפת ומשתתף מוזמנים לבחור קלף עם משפט שמדבר אליהם.
3. לפני שמשתתפים את כולם במשפט שנבחר צריך להציג מילה מתוך המשפט בפנטומימה למשתתפים.
4. הצלחנו? מעולה! עכשיו אפשר לשתף במשפט כולו ולהסביר למה בחרנו בו.
5. חישבו על חטוף או חטופה ששבו ומשהו במעשיהם או דבריהם שמסמל עבורך חירות.

הצעות לסדר...

- ✓ תפסת מרובה לא תפסת... התרגשות, עומס, עייפות: כדאי לבחור רק חלק מתוך האפשרויות בחוברת.
- ✓ מומלץ לשחק על בטן מלאה... זה מעלה את סיכויי ההנאה :)

משפטים על חירות לגזירה ובחירה

כחברה-

השיקום האמיתי שלנו יתחיל
רק כשכולם יהיו בבית!

יש בן חורין שרוחו רוח של עבד,
ויש עבד שרוחו מלאה חירות.

הרב קוק

מקדש באהבה לאדם ברזל

למה להצטרף לחיל הים

כאשר אפשר להיות פיראט?

מטיב ג'ובס

כשאנשים חופשיים לעשות

כרצונם, הם בדרך כלל מחקים

אחד את השני.

אריק הופר

חופש הוא משא כבד. נטל מוזר

שהנפש לוקחת על עצמה.

זו אינה מתנה שניתנה,

אלא החלטה שנעשתה.

אורסולה לה-גוויין

על מנת ליהנות מחירות

עלינו לשלוט בעצמנו.

וירג'יניה וולף

מובנה של חירות - אחריות, ולכן רוב

בני האדם חוששים ממנה.

ג'ורג' ברנד שאו

מקדש באהבה לאיזון אדם ולקחה אחריות

על החירות

משפטים על חירות לגזירה ובחירה

אנו חייבים להאמין
בחופש הבחירה.
אין לנו ברירה.
יצחק בשביס-זינגר

לחופש אין מחיר,
אבל יש לו תאריך

חופש זו רק מילה אחרת לכך
שאין לך מה להפסיד.
ג'ניס ג'ופלין

שלא יאמר לעולם - החול והים
רשרוש של המים,
ברק השמים - תפילת האדם
חנה סנש

מיקדס באהבה לירדן ביבס

חבר הוא מי שנותן לך
חופש מוחלט להיות עצמך

לוקחת חופש מעצמי
מכל ההרגלים שלי
לא עומדת בתור, לא רוצה לעצור
לאה שבת

על החירות הזאת: לראות, לחוש,
לנשם, לדעת, ליחל, להפגיש.

לאה גולדברג

מיקדס באהבה לשגיטא דתל חי

משפטים על חירות לגזירה ובחירה

וקראתם דרור בארץ
לכל ישיבתי. ויקרא, כ"ה, פסוק י'

אפשר ליטול מן האדם את הכל
חוץ מדבר אחד: את האחרונה
שבחירותיו אנוש - לבחור את דרכו.

מקדש באהבה לאלי שרצבי

חופש הבחירה אינו נמצא בדרך
שבה אנו מתנהלים בסביבה
מסוימת, אלא בבחירת הסביבה
שבתוכה אנו מתנהלים.

דן אריאלי

את חירותי הורית לי לוותר
על תפנוקים ונועם.
את חירותי לימדת את ליבי
גם בבדידות לשמח.

יורם טהר לב

להיות עם חופשי בארצנו.
המנון המדינה - התקווה

כי עוד נפשי דרור שואפת,
לא מכרתיה לעגל פז.
שאול טשרניחובסקי

חופש הוא החירות לחשוב אחרת.
רזה לוקסמבורג

החופש קורא לי
לצאת לחיים חדשים.
שיר של להקת בניזין

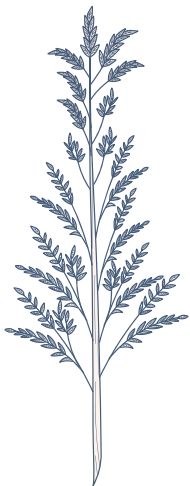
מקדש באהבה לאמלי דמארי

משימות אביביות

הזדמנות להכניס אלינו הביתה את האביב, להתרענן ולשחק.

צורות הגשה לבחירה:

1. פתקים בהגדה: "להטמין" את פתקי המשימות מראש בתוך ההגדות, כאשר משתתף מגיע אל המשימה, עליו לבצעה.
2. פתקים בקערה: בכל פעם שמישהו מסיים להקריא קטע מההגדה, עליו לשלוף משימה.
3. לפזר מראש בין הצלחות.
4. משימה או קושיה: (בשילוב עם פתקי הקושיות שבהמשך) כל משתתף ב"תורו" לפי סדר קריאת ההגדה, או בסבב בוחר בקושיה או משימה ועליו לקיימה.

משימות אביביות

המחז את אחת הדמויות מההגדה;
על שאר המשתתפים לנחש מי היא

סבב בין המשתתפים:
מה נשתנה הלילה הזה מליל
הסדר של שנה שעברה?

בחר אחת מהדמויות: פרעה, מרים,
משה, אהרון.
עם מי מהם היית רוצה לשתות קפה
ומה היית שואל אותו?

משה רבנו העביר אלייך את המטה
ועימו את היכולת לחולל ניסים. איזה
נס היית רוצה שיקרה?

הוסף לקצרת הסדר סימן שמסמל
בעינייך את התקופה הזאת. הצע
ברכה/משאלה מתאימה לסימן
החדש.

אליהו הנביא מאפשר לך להעניק
משהו לאדם אחר.
מה היית מעניק ולמי?

הצג/י את אחת המכות בפנטומימה
ושאר המשתתפים ינחשו מהי

ברך את אחד המשתתפים
לפי האותיות של שמו

משימות אביביות

איזה מאכל
הכי אהוב עלי בפסח?

בחר/י את אחד
מהמשתתפים
שיברך אותך

אמור לאחד המשתתפים בליל
הסדר - שני דברים שהוא טוב
בהם במיוחד

שתף - איזו דמות היית
אם היית חי ביציאת מצרים?

נסה למנות את 10 מכות מצרים
מהסוף להתחלה

ספר על "יציאת מצרים" שלך
ב-10 מילים בדיוק

שתף בזיכרון מיוחד
שקשור לחג הפסח

נסה לומר את 10 מכות מצרים
בנשימה אחת

בחר אחד משירי הפסח
ושיר אותו

קוֹשִׁיּוֹת אִישִׁיּוֹת

הזדמנות לשתף, לפרוק ולמצוא נקודות אור.
את פתקי הקושיות ניתן לטמון מראש בתוך
ההגדות, לפזר בין הצלחות, לשלוח מראש
למשתתפים מרחוק, או לקפל ו"להגיש"
בקערה, כשכל אחד מגריל קושייה.

קושיית אישיות

מה הייתי מאחל לעם ישראל?

מה נשתנה אצלי בפסח הזה?

דבר חדש שלמדתי על עצמי או על
מישהו מהמשתתפים בסדר, בתקופה
האחרונה

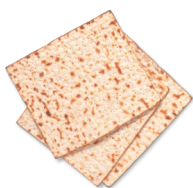

עונת הפריחה של חיי -
מה קרה במהלכה?

מה הייתי שמח
"לנקות" מחיי?

"והגדת"
מה המסר שלי לדור הבא
בעקבות המלחמה?

מהו ה"אפיקומן" אותו
אני מחפש/ת?

עברנו את פרעה...
מה הכי מטריד אותי?
מה הכי מכביד עלי?

קושיות אישיות

מאיזו "עבדות" אני רוצה
להשתחרר?

מהי חירות
עבורי?

מה אני רוצה לעשות עד
פסח הבא?

איזה משירי החג הכי
מדבר אלי בתקופה הזו
ולמה?

מי חסר לי בשולחן הסדר?

אם היו לך כנפיים לעוף..
לאן היית עף?

מה ברצוני לבקש
מאלוהי הנביא?

איזו אישיות הייתי רוצה להזמין
לשולחן החג?

מה אנחנו צריכים ללמוד כחברה
ממה שעברנו בתקופה
האחרונה?

למי הייתם רוצים
לפרגן בתקופה הזו
ועל מה?

ניתן להתייחס למשתתפים שאיתנו בסדר,
למעגל האישי המורחב וגם למנהיגי האומה.

ניתן למלא את שמות המסובים מראש,
ולחלק את הפתקים באופן אקראי,
כשכל אחד מפרגן למי ששמו רשום בפתק שקיבל,
או להשאיר את הפתק ללא שם,
כשכל אחד בוחר למי הוא רוצה לפרגן
(אפשר כמובן יותר מאחד).

מי שמתקשה למצוא מילים, יכול להיעזר
בדפי המילים הטובות
(ניתן להדפיס ולשים על השולחנות).

קושיית אישיות

"בזכות נשים צדקניות נגאלו"

הבט סביבך ושתף בא/נשים ומעשים
שבזכותם העולם טוב יותר

ל _____
בזכותך נזכה לעתיד
טוב יותר...

"בזכות נשים צדקניות נגאלו"

הבט סביבך ושתף בא/נשים ומעשים
שבזכותם העולם טוב יותר

ל _____
בזכותך נזכה לעתיד
טוב יותר...

"מלמד שהיו ישראל מצוינים
שם"

ל _____
יש בי הערכה רבה
אליך על...

"מלמד שהיו ישראל מצוינים
שם"

ל _____
יש בי הערכה רבה
אליך על...

"מלמד שהיו ישראל מצוינים
שם"

ל _____
מבקש להודות לך
על...

"מלמד שהיו ישראל מצוינים
שם"

ל _____
מבקש להודות לך
על...

קושיית אישיות

"בזכות נשים צדקניות נגאלו"

הבט סביבך ושתף בא/נשים ומעשים
שבזכותם העולם טוב יותר

ל _____
בזכותך נזכה לעתיד
טוב יותר...

"בזכות נשים צדקניות נגאלו"

הבט סביבך ושתף בא/נשים ומעשים
שבזכותם העולם טוב יותר

ל _____
בזכותך נזכה לעתיד
טוב יותר...

"מלמד שהיו ישראל מצוינים
שם"

ל _____
יש בי הערכה רבה
אליך על...

"מלמד שהיו ישראל מצוינים
שם"

ל _____
יש בי הערכה רבה
אליך על...

"מלמד שהיו ישראל מצוינים
שם"

ל _____
מבקש להודות לך
על...

"מלמד שהיו ישראל מצוינים
שם"

ל _____
מבקש להודות לך
על...

רציתי לספר לך שאת.ה

קולט מהר	ממושמע	חזק	אהוב
קליל	מסודר	חייכן	אחראי
רגוע	מסתפק במועט	חינני	איכותי
רגיש	מעודד	חכם	אינטליגנטי
רואה את האחר	מעמיק	חם	אסתטי
רוחני	מעריך	חרוץ	אכפתי
רחמן	מפרגן	טוב לב	אמין
רך	מקסים	טוב טעם	אמיץ
רציני	מקשיב	בעל טקט	אמיתי
שאפתן	מרגיע	יוזם	אצילי
שומר סוד	מתקתק	ייחודי	בוגר
שומר על גבולות	מתחשב	יסודי	בטוח בעצמך
בעל שכל ישר	נמרץ	יעיל	בעל דרך ארץ
שלו	נעים	יפה	בעל זיכרון
שולט בעצמו	נקי	יציב	בעל חוש הומור
שומר על קשר	סבלני	יצירתי	בעל לב זהב
שם לב	סובלני	ישר	בעל שאיפות
שמח	סימפטי	כובש	ברוך כישרונות
שנון	סלחני	כן	גאון
שקול	עובד על עצמך	כריזמטי	גמיש
שקט	עוזר	כשרוני	דבק במטרות
תוסס	עוצמתי	לא מרכל	דואג לזולת
תכליתי	בעל עין טובה	לבבי	דייקן
פתוח	עצמאי	לומד מכל	דמות לחיקוי
צנוע	ערכי	אדם	הגון
קורן	פיקנטי	מאורגן	הגיוני
	פלפל	מאיר פנים	זורם
	פעלתני	מאוזן	זריז
	פיקח	מושלם	חביב
		מוערך	חברמן
		מיוחד	חברותי
		מכבד	חד עין

בעקבות ההגדה

השאלות הבאות קשורות לקטעים מסוימים מתוך ההגדה.

ניתן לגזור ולטמון את הפתקים מראש במקומות המתאימים בהגדה או כשמגיעים לפסוק המתאים, לשלוף את השאלה לשיחה ולשיתוף.

שימו לב: החלק הזה הוא למיטיבי לכת ושיתוף... זה לא מתאים לכל הרכב... ראו הוזהרתם! מיועד לחובבי שיתוף או לשלב בו נכנס יין יצא סוד...

"עבדים היינו לפרעה במצרים"
לאיזה דברים אנחנו משועבדים
ביום יום?
ממה היית רוצה להשתחרר?

פסח מצה ומרור מה מסמלים
בעינוך שלושת הדברים הללו?
כיצד הם באים לידי ביטוי בחיים
הרגילים שלנו?

פסח על מה היית רוצה
לפסוח בחיים שלך?

מצה מה לא החמצת השנה?
מה מתוכך הצלחת למצות השנה?
מה מצאת או גילית בתקופה
האחרונה שלא ידעת
(על עצמך או על אחרים)?

בעקבות ההגדה

מרור

מר שלמדת לחיות איתו
או שהיית רוצה ללמוד לחיות איתו?

צא ולמד

מה הלימוד הכי משמעותי שלמדת
השנה?
מה היית רוצה ללמוד בשנה הקרובה?

לחיי העם הזה...

על מה אני גאה ושמח להיות
חלק מהעם היהודי?

מה נשתנה

מה השתנה אצלי השנה?

”מרחוק כל דבר נראה נס

אבל מקרוב גם נס לא נראה כך.

אפלו מי שעבר בים-סוף בבקיעת הים
ראה רק את הגב המזיע של ההולך לפניו

” ואת נוע ירכיו הגדולות

ניסים | יהודה עמיחי

שנצטוו לניסים

ונזכר לזהות אותם ולהודות עליהם!